

Hospodin zkoumá spravedlivého i svévolníka; z té duše nenávidí, když někdo miluje násilí. Hospodin miluje vše, co je spravedlivé; jeho tvář pohlíží na přímého. (podle Ž 11)

Mt 10,16-31: Mějte se na pozoru před lidmi; neboť vás budou vydávat soudům, ve svých synagógách vás budou bičovat, budou vás vodit před vládců a krále kvůli mně, abyste vydali svědectví jim i národům. A když vás obžalují, nedělejte si starosti, jak a co budete mluvit; neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit. Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce. Vydá na smrt bratr bratra a otec dítě, povstanou děti proti rodičům a připraví je o život. Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. Když vás budou pronásledovat v jednom městě, přehněte do jiného; amen, pravím vám, že nebudete hotovi se všemi izraelskými městy, než přijde Syn člověka. Žák není nad učitele ani sluha nad svého pána. Stačí, aby žák byl jako jeho učitel a sluha jako jeho pán. Když hospodáře nazvali Belzebulem, čím spíše jeho čeledí! Nebojte se jich tedy; neboť není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno. Co vám říkám ve tmě, povězte na světle; a co slyšíte v soukromí, hlásejte se střech. A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může duši i tělo zahubit v pekle. Neprodávají se dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez dopuštění vašeho Otce. U vás pak jsou spočteny i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců.

Mt 21,28-31: „Co myslíte? Jeden člověk měl dva syny. Přišel a řekl prvnímu: ‚Synu, jdi dnes pracovat na vinici!‘ On odpověděl: ‚Nechce se mi.‘ Ale potom toho litoval a šel. Otec přišel k druhému a řekl mu totéž. Ten odpověděl: ‚Ano, pane.‘ Ale nešel. Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce?“ Odpověděli: „Ten první!“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království. Přišel k vám Jan po cestě spravedlnosti, a vy jste mu neuvěřili. Ale celníci a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, ale ani potom jste toho nelitovali a neuvěřili mu.“

I. Naděje bezmocných

Ježíš své následovníky pověřil, ať lidem vyřídí, že se přiblížilo nebeské království – ale ne ve stylu “zvolte nás a my vám uděláme nebe na zemi,” nýbrž “vraťte se k Bohu a důvěřujte mu.” To proto, že člověk dovede ve jménu libovolného ideálu rozpoutat na zemi peklo, a když na to přijde, udělá to třeba i ve jménu Božím (na čemž se podílely a

podílejí fanatické odnože kdejakého náboženství, křesťany nevyjímaje). Proto se v kázáních raději hodně zdůrazňuje příkop, který nás lidi – jakkoli snaživé – dělí od Boha a od Božích pravomocí a možností. To s tím příkopem nevymysleli naši předkové proto, aby nás zadupali do beznaděje a zavezli chmurnými vyhlídkami. Naopak: naděje je na dosah, jen se chopit podané ruky (co ji podal Bůh). To přicházející království je záležitost Božího vztahu k nám a našeho vztahu k Bohu a k sobě a k druhým. Nemocným zdraví, mrtvým život, špinavým čistotu, démonům odchod, zadarmo jste dostali, zadarmo rozdávejte. Boží království je blízko, nepřichází však podle obvyklých velikášských představ, ale takříkajíc zdola, po ježíšovsku: když Ježíše křižovali, byl strašlivě zubožený a pohrdaný, a právě touhle cestou k nám přišla a přichází Boží naděje, nikoli přes královské či jaké paláce.

“My kážeme Krista křižovaného,” shrnul to po pár letech jeden muž a dodal, že se sám ničím jiným chlubit ani nehodlá. Jenže lidé, za kterými své učedníky Ježíš poslal, se něčím jiným chlubil: třeba svým původem a rodem nebo nějakými zásluhami a vykonaným dílem – anebo moc nevěděli, nač by vlastně měli být hrdí, tak si přikrmovali sebevědomí aspoň tak, že pohrdali těmi, kým byla spolu s nimi ochotna pohrdat tehdejší společnost. Nikdo z nich asi nebyl zvědav na Ježíšova slova o tom, že takto postavené hodnoty bývají před Bohem pokrytecké a někdy spíš na překážku a že nás v takovém případě předcházejí do jeho království i zloději a prostitutky. Ježíš těmi slovy dodnes značně provokuje, ale jsou srozumitelná: že Boží milost se dostává darem a že kdo se před Boží tvář vláčí s něčím, čím by se rád prokázal, je na tom podobně jako velbloud, který se chce protlačit uchem jehly.

II. Nesnáze

“Mějte se před lidmi na pozoru, z kostelů vás vyženou, před soudy vás poženou a všichni vás budou nenávidět pro mé jméno.” Matouš to všechno zapsal tak půl století po Ježíšově odchodu. Tou dobou už se Ježíšovi žáci nepohodli se židy a nepochodili u Římanů (obojí pro ně znamenalo velké nesnáze). Matouš to věděl, vždyť byl jeden z nich, a tak ta slova sepsal nejen jako pozdní reportáž z někdejších časů, ale tak, aby zněla aktuálně i jeho současníkům a těm, kdo přijdou po nich.

Ježíšovi žáci chtěli lidem nabídnout pokoj Boží, který převyšuje veškeré pomýšlení, a místo toho koukali, jak povstávají rodiče proti dětem a děti proti rodičům a a sourozenci proti sobě... Vypadalo to, že i když tu zprávu o Boží přízni lidem tlumočí, jak nejlíp umějí, výsledky za moc nestojí. Jistě, úrodu člověk nečeká hned druhý den po setbě a chce to čas, jenže čas se vleče už dvacet století a o mnoho lepší to na světě není dodnes. Ale Ježíšovi následovníci mají tuhle práci dělat dál, prostě proto, že je to potřeba, a co z toho vzejde, to už mají nechat na Bohu.

III. Ublížení na duši

“Nebojte se těch, kdo vám mohou ublížit na těle,” řekl Ježíš a je to dost nepřijemná věta. “Když jsem věrně ve tvých službách, Bože, tak mě chraň a žehnej mi,” říkali si možná, ale to jsou zas jen takové ty lidské představy o Bohu ve stylu něco za něco, já ti věrně sloužím, tak ty mě hled' chránit. Jenže Boží království asi používá jiné stavební materiály, než lidskou představu o odměnách, zásluhách a trestech. Lidi vám na těle ublížit věru mohou, ale nebojte se jich, strach z nich by vás poničil víc než oni sami – duši jim nedávejte a do pekla na zemi se před nimi neschovávejte.

Jako když ovce něco vyprávějí vlkům, tak vám přitom bude, řekl Ježíš tamtěm prvním žákům a dodal, že když je vlci obviní, tak ať se předem neobávají, co říkat, však on jim Bůh v pravou chvíli dopřeje správná slova. Ale jak staletí plynula, k moci se dostali pro změnu křesťané a když se pak na pohany vrhali s agresivní vlčí misí, připadali si jak ovce zase oni. On totiž ten obraz vlků a ovcí neříká, kdo je kdo, zato pojmenovává, jak mezi sebou lidi jednájí a mluví.

Ježíš lidi provokoval tou větou o zlodějích a nevěstkách, které jsou – tím, jak nemají, čím se chlubit – připraveni na dar Boží milosti spíš než všichni ti, kdo si na něčem zakládají. Kdyby chtěl provokovat dnes, možná by řekl, že nás do království nebeského předcházejí migranti a nepřizpůsobiví – protože právě tato dvě slova se u nás stala sběrným pojmem pro spoustu různých lidí, kteří mohou být dobří či zlí anebo něco mezi, ale společnost je má souhrnně za vlky hodné obav a pohrdání (a nevěstky a zloději, co se hřejí na výsluní, protože na ně paragrafy nedosáhnou, to ve vlastním zájmu hojně přizívují). Nedodá-

vejte si sebevědomí tím, že budete jak skopové stádo někým společně pohrdat a něco papouškovat, a nebojte se těch, kdo vám mohou ublížit na těle, ale bojte se toho, kdo vám může i duši i tělo nasměrovat kamsi do pekla. Cesta do pekel se dláždívá dobrými úmysly a k tomu můžeme přispívat i my vlastním jazykem, tím mrňavým kousíčkem těla, který dokáže zapálit a poničit kdeco, a pak tím, když oddaně navážeme ne na Ježíšův vzkaz pro lidi, ale na tamty tehdejší adresáty, kteří učedníky hnali, protože měli zrovna záchvat pýchy a kýmsi pohrdali.

IV. Už se to blíží

Přijde čas, kdy vyjde najevo všechno, co se dnes schovává ve tmě, povídal ještě Ježíš. Třeba něco, co vás v dnešní temné divné mlze mate a děsí (když černá s bílou smíchaly se spolu). Leč Boží světlo už svítá a v ďábelské vlčí mlze už začíná být vidět. A tak zanedlouho vyjde najevo i ta naděje, co vypadá zadupaná do země. Tak si o ní nemusíte jen špitat, aby vás nikdo neslyšel, ale hlásejte ji třeba ze střež, ať to vědí všichni: že Boží království už přichází a technologové moci, co jsou u koryt, ho nezastaví. Ale vy se k němu přihlaste a důvěřujte Bohu. Vždyť Bůh má starost i o vrabčáky, co si jich lidi cení tak na půl haléře, tak se spolehněte, že nezapomněl ani na vás.

Zadarmo jste tuhle naději a lásku dostali: proto jsme přišli do kostela, abychom si to ujištění znovu vyslechli. Až z něj vyjdeme ven, aspoň bude z čeho rozdávat, bude k čemu se přiznávat před lidmi a hned jim budeme moci kousek Božího zájmu o člověka dát ochutnat.

Požehnání:

Člověk se má čím chlubit (třeba tím, co dokázal), ale ne před Bohem. Ale když jsme dostali ten dar, že nás Bůh – ne naší zásluhou, ale díky Kristu Ježíši – počítá za dobré a za spravedlivé a my to ve víře přijímáme, pak se chlubíme nadějí Boží slávy a taky Božím pokojem, kterým nás skrze Krista obdaroval.

A tak se, přátelé, radujte se v Pánu. Střežte se těch, kdo hanebně vnášejí mezi lidi svár a rozdělení, služte Bohu, nedejte na vnější věci a chlubte se Kristem; a vězte, že Bůh na vás nezapomene, obrátí k vám svou tvář a obdaří vás požehnáním. Amen.